

Zaniklá středověká vesnice Janovičky

Mezi Mukařovem, Babicemi a Vojkovem stála ve středověku vesnice Janovičky. Místní název Janovice ji připomíná dodnes. Stopy zaniklé vesnice je možné najít i dnes, pokud víte, co máte hledat.

Vesnice Janovičky byla vypálena Švédy během třicetileté války (1618–1648), poté už nebyla znovu osídlena a zarostla lesem. Kolem roku 1620 byly ve vesnici celkem čtyři stavby, z toho tři usedlosti a jedna hospoda.

O vesnici se traduje, že tu působili hrnčíři. Vzhledem k velikosti vesnice ale není příliš pravděpodobné, že by se tu vyráběla keramika ve velkém množství.

Janovičky jsou jako kulturní památka chráněné od roku 1987. (plánek Národní památkový ústav)

V lese je dosud patrná původní hráz rybníka. Pod hrází býval pravděpodobně mlýn. Pamětníci vzpomínají na mlýnský kámen – žernov, který se bohužel před lety ztratil.

V říčanských a černokosteckých lesích je zaniklých středověkých vesnic více, lidé je opustili hlavně kvůli obtížné obživě. Lesy rostou na půdě chudé na živiny, díky tomu se dochovaly dodnes a nenahradila je pole jako například na úrodné půdě v Polabí. Jak se asi žije v krajině, kde nejsou lesy? Co by vám bez lesa chybělo?

Stopy zaniklé vesnice

Vyhledejte v terénu stopy zaniklé vesnice. Vyfoťte je, zakreslete do plánu nebo popište. O zajímavé nálezy se neváhejte podělit.

Z vesnice se nedochovaly žádné stavby, pouze terénní vlny a rozvaliny usedlostí v podobě skupin kamenů.

Tvoříme z hlíny

Chcete si vyzkoušet, jak se asi hrnčířům pracovalo s místní hlínou? Janovičky jsou chráněné jako kulturní památka, neměli byste tu kopat hlínu ani jinak místo poškozovat.

Na zpáteční cestě vyhledejte porušený povrch, kde je snadný přístup k hlíně, je to běžné v okolí cest, kde dochází k erozi.

Odeberte si do sáčku hrudku hlíny a vyrobte si z ní třeba hrací kostku, misku nebo korálek. Výrobky nechte uschnout na vzduchu.

Tip

Jak poznáte hlínu vhodnou ke tvoření? Je mazlavá. Obsahuje hodně jílu, který dobře lepí, drží keramiku pohromadě.

Z Janoviček toho mnoho nezbylo, les vesnici pohltil. Ve středověku se stavělo z materiálů, které bylo možné snadno znovu využít, například kameny nebo dřevo. Odpadů měl středověký člověk málo, většina se snadno rozložila. Z lidských výrobků nacházejí proto archeologové nejčastěji keramické střepy.

Jaké materiály používáme dnes my? Co zůstane pro budoucí generace po nás?

Řídkou kašičku z hlíny je možné použít na malování pravěkem inspirovaných maleb.